

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TẶNG THỊ BÌNH

**ĐẶC ĐIỂM DÂN SỐ, DÂN TỘC
HUYỆN VĨ NHAI TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TĂNG THỊ BÌNH

ĐẶC ĐIỂM DÂN SỐ, DÂN TỘC
HUYỆN VĨ NHAI TỈNH THÁI NGUYÊN

Chuyên ngành: ĐỊA LÝ HỌC

Mã ngành: 60.31.05.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Dương Quỳnh Phương

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa hề được sử dụng và bảo vệ một học vị nào cả.

Thái Nguyên, tháng 4/2015

Tác giả

Tăng Thị Bình

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành Luận văn thạc sĩ chuyên ngành Địa lý học, tôi xin được trân trọng cảm ơn:

Ban giám hiệu, Phòng Đào tạo và Ban chủ nhiệm khoa Địa lí, cán bộ giảng viên khoa Địa lí trường Đại học Sư phạm- Đại học Thái Nguyên đã giúp đỡ và tạo điều kiện tốt nhất cho tôi được học tập và nghiên cứu tại nhà trường.

Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Thái Nguyên, Ban Giám hiệu và các bạn bè đồng nghiệp trường Trung học Phổ thông Ngô Quyền.

Đảng ủy, UBND huyện, các phòng ban chức năng huyện Võ Nhai và bà con các dân tộc huyện Võ Nhai, tỉnh Thái Nguyên nơi tôi đến thu thập số liệu nghiên cứu để hoàn thành Luận văn Thạc sĩ của mình.

Với lòng biết ơn chân thành và sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn tới:

TS Dương Quỳnh Phương - Phó chủ nhiệm khoa Địa lý - Giảng viên Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, đã trực tiếp, tận tình, hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tại nhà trường.

Cuối cùng tôi xin được gửi lời cảm ơn sâu sắc tới gia đình, bạn bè, các bạn đồng nghiệp đã động viên, ủng hộ tôi rất nhiều trong quá trình học tập cũng như hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn !

Thái Nguyên, tháng 4/2015

Tác giả

Tăng Thị Bình

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	2
3. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu	5
4. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	5
5. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	6
6. Đóng góp luận văn	8
7. Cấu trúc luận văn	8
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ THỰC TRẠNG DÂN SỐ, DÂN TỘC	9
1.1. Cơ sở lý luận	9
1.1.1. Những vấn đề cơ bản về dân số	9
1.1.2. Những vấn đề lý luận dân tộc	18
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến biến động dân số và phân bố dân cư, dân tộc	21
1.2. Cơ sở thực tiễn	23
1.2.1. Đặc điểm dân số, dân tộc vùng Đông Bắc	23
1.2.2. Khái quát về đặc điểm dân số - dân tộc của tỉnh Thái Nguyên	26
Tiểu kết chương 1	30

Chương 2. THỰC TRẠNG VỀ BIẾN ĐỘNG DÂN SỐ, DÂN TỘC CỦA HUYỆN VĨ NHAI TỈNH THÁI NGUYÊN	31
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến biến động dân số, dân tộc huyện Võ Nhai	31
2.1.1. Vị trí địa lý và phạm vi lãnh.....	31
2.1.2. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên	33
2.1.3. Tình hình kinh tế - xã hội.....	37
2.2. Đặc điểm dân số của huyện Võ Nhai	42
2.2.1. Quy mô dân số.....	42
2.2.2. Gia tăng dân số	44
2.2.3. Cơ cấu dân số	47
2.2.4. Phân bố dân cư	52
2.2.5. Đô thị hóa - xây dựng nông thôn mới	55
2.3. Đặc điểm dân tộc	57
2.3.1. Dân tộc Kinh	60
2.3.2. Dân tộc Tày	61
2.3.3. Dân tộc Nùng.....	62
2.3.4. Dân tộc Dao.....	65
2.3.5. Dân tộc Mông.....	68
2.3.6. Dân tộc Sán Chay	69
2.3.7. Dân tộc Sán Dìu.....	70
Tiểu kết chương 2.....	72
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP ỔN ĐỊNH DÂN SỐ, NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CUỘC SỐNG DÂN CƯ VÀ GÌN GIỮ, PHÁT HUY BẢN SẮC VĂN HÓA CÁC DÂN TỘC Ở HUYỆN VĨ NHAI	73
3.1. Quan điểm, mục tiêu và định hướng	73
3.1.1. Quan điểm.....	73
3.1.2. Mục tiêu phát triển	74
3.1.3. Định hướng phát triển dân số đến năm 2020	77

3.2. Một số giải pháp nhằm ổn định dân số, nâng cao chất lượng cuộc sống, gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc	78
3.2.1. Thực hiện tốt chính sách dân số - KHHGD để giảm gia tăng dân số, tiến tới ổn định quy mô dân số gia đình.....	78
3.2.2. Đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của huyện	81
3.2.3. Giáo dục dân số - sức khỏe sinh sản cho mọi đối tượng	83
3.2.4. Nhóm các giải pháp về gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc	84
Tiểu kết chương 3	85
KẾT LUẬN	86
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN	
ĐẾN LUẬN VĂN.....	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC.....	91

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU, CHỮ VIẾT TẮT

CHH- HĐH	:	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
DS	:	Dân số
KT - XH	:	Kinh tế xã hội
SKSS - KHHGD	:	Sức khỏe sinh sản, kế hoạch hóa đình

DANH MỤC CÁC BẢNG

Nội dung

Trang

Bảng 1.1.	Quy mô và tỷ lệ dân số vùng Đông Bắc, giai đoạn 1999- 2012.....	24
Bảng 1.2.	Dân số thành thị vùng Đông Bắc và cả nước giai đoạn 1999- 2012	26
Bảng 1.3.	Quy mô dân số tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 1999- 2009.....	27
Bảng 2.1.	Quy mô dân số huyện Võ Nhai giai đoạn 2009 - 2014.....	43
Bảng 2.2.	Gia tăng dân số huyện Võ Nhai giai đoạn 2009 - 2014.....	44
Bảng 2.3.	Tỷ suất di cư trong giai đoạn 2009 - 2014	45
Bảng 2.4.	Bảng cơ cấu dân số theo giới của huyện Võ Nhai qua các năm	47

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

	Nội dung	Trang
Hình 2.1.	Bản đồ hành chính huyện Võ Nhai	32
Hình 2.2.	Biểu đồ thể hiện tình hình phát triển dân số huyện Võ Nhai giai đoạn 2009-2015	42
Hình 2.3:	Biểu đồ tỷ suất sinh, tử huyện Võ Nhai	44
Hình 2.4.	Biểu đồ cơ cấu dân số theo lao động của huyện Võ Nhai	50
Hình 2.5.	Bản đồ phân bố dân cư	52
Hình 2.6.	Cơ cấu thành phần dân tộc ở Võ Nhai	57
Hình 2.7.	Bản đồ phân bố một số dân tộc ở huyện Võ Nhai	59